

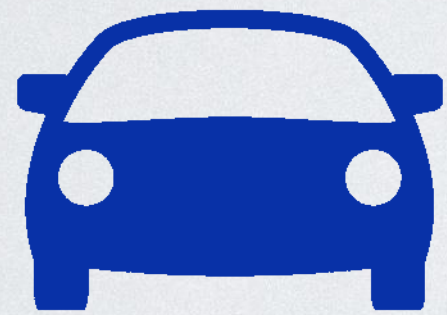
Varant Nedir?

İŞ YATIRIM İŞ VARANT

Günlük Hayatta Varant

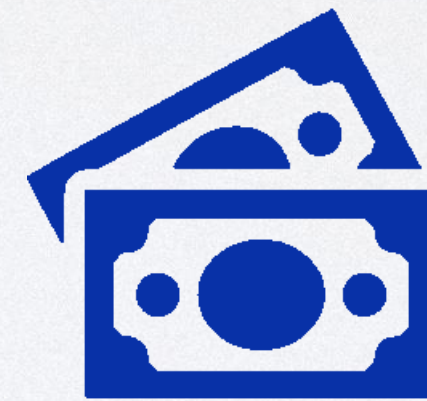
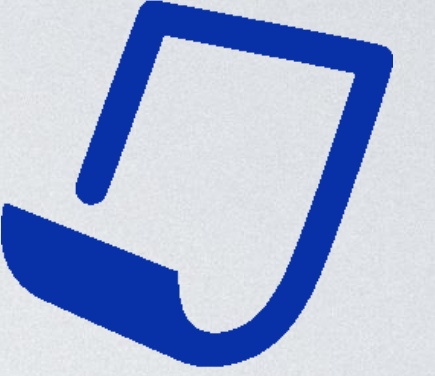
Uçak bileti alacaksınız ancak tarih konusunda karar vermediniz. Belli tarihlerdeki uçak bileti fiyatlarını fiyat yükselişine karşı belli bir prim ödeyerek sabitleyebilirsiniz.

Otomobilinizi risklere karşı korumak istiyorsunuz. Olası bir zararınızı karşılaması için sigorta şirketine prim ödeyerek poliçe satın alıyorsunuz. Kazada sigorta şirketi zararınızı karşılıyor. Yıl içerisinde herhangi bir olay yaşamazsanız priminiz yanıyor.

Varantlar

İleride gelecek bir parayla USD almayı düşünüyorsunuz. Para gelene kadar kur fiyatının artmasından endişe ediyorsunuz. Prim ödeyerek USDTRY'yi ileri bir tarihte belli bir fiyattan alma hakkını elde edebilirsiniz.

Gümüş aldınız. Piyasayı olumsuz etkileyecek olaylar gerçekleşeceğini düşünüyorsunuz. Prim ödeyerek gümüşün değer kaybetmesinden sizi koruyacak satım varantı alabilirsiniz.

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

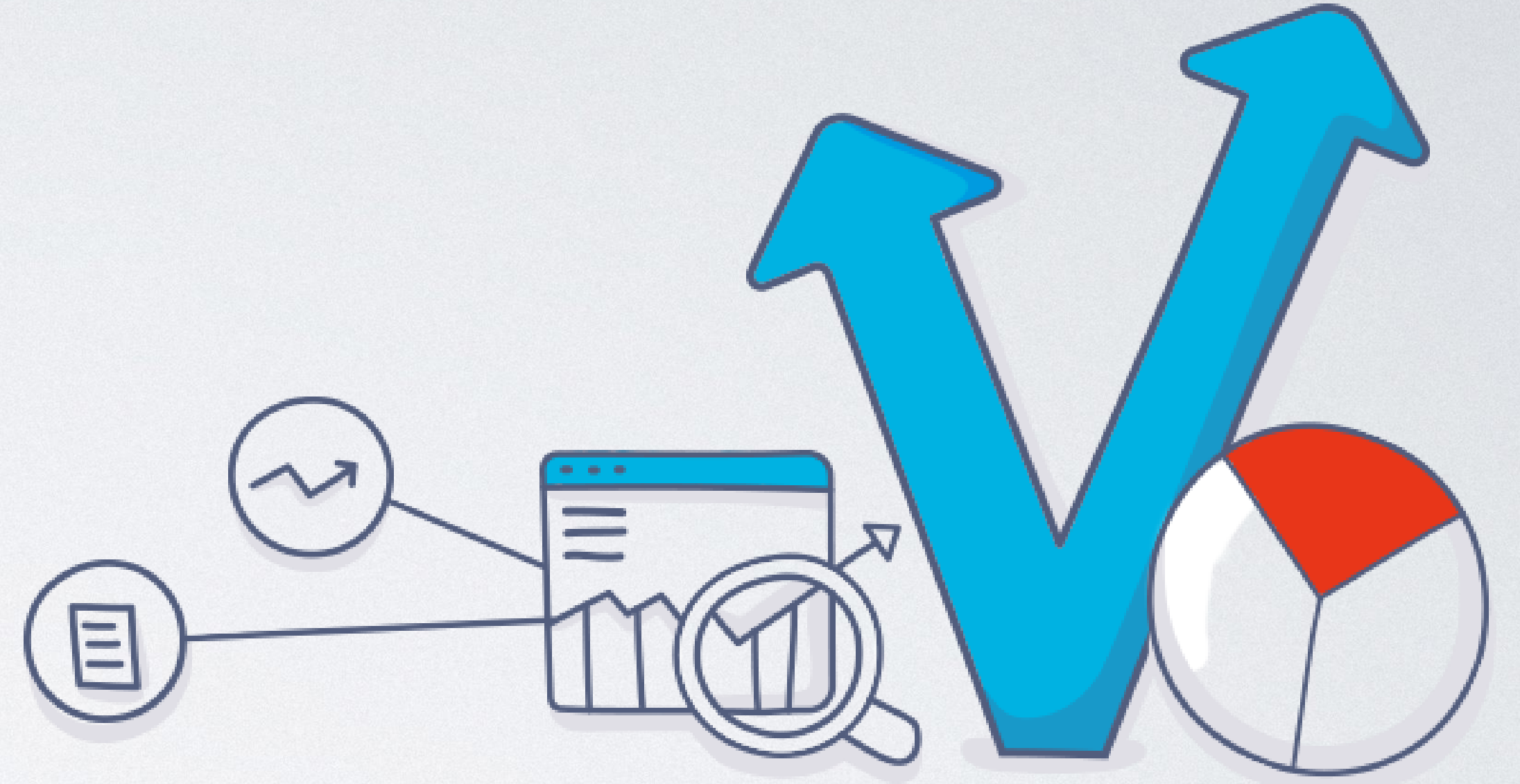

- Araba ve uçak bileti gibi, varantlar da dayanak varlıkta oluşacak düşüş veya yükselişe karşı bir **sigortadır**.
- Varantın dayanak varlığını, örneğin GARAN pay senedini, ileri bir tarihte almak istiyorsunuz, fakat GARAN fiyatının yükselmesinden çekiniyorsunuz. Bu durumda GARAN dayanak varlıklı bir alım varantı alıp GARAN pay senedinin belli fiyatın (kullanım fiyatı) üzerinde olma riskinden **korunabilirsiniz**.

- Varantlar yatırımcıya, dayanak varlığı önceden **belirlenen** bir fiyattan belirli bir tarihte alma ya da satma **hakkı** veren ve bu hakkın nakit uzlaşısı ile kullanıldığı menkul kıymet niteliğindeki sermaye araçlarıdır.
- Diğer bir deyişle varant, menkul kıymet haline getirilmiş opsiyonlardır. Varantlar yatırımcıya bir hak verirken yükümlülük getirmez.
- **Teminata gerek yoktur. Ödünç maliyeti yoktur.**
- Her varantın kullanım fiyatı vardır, kullanım fiyatı o varantın hangi fiyat seviyesinden alma ya da satma hakkı verdiğini gösterir.

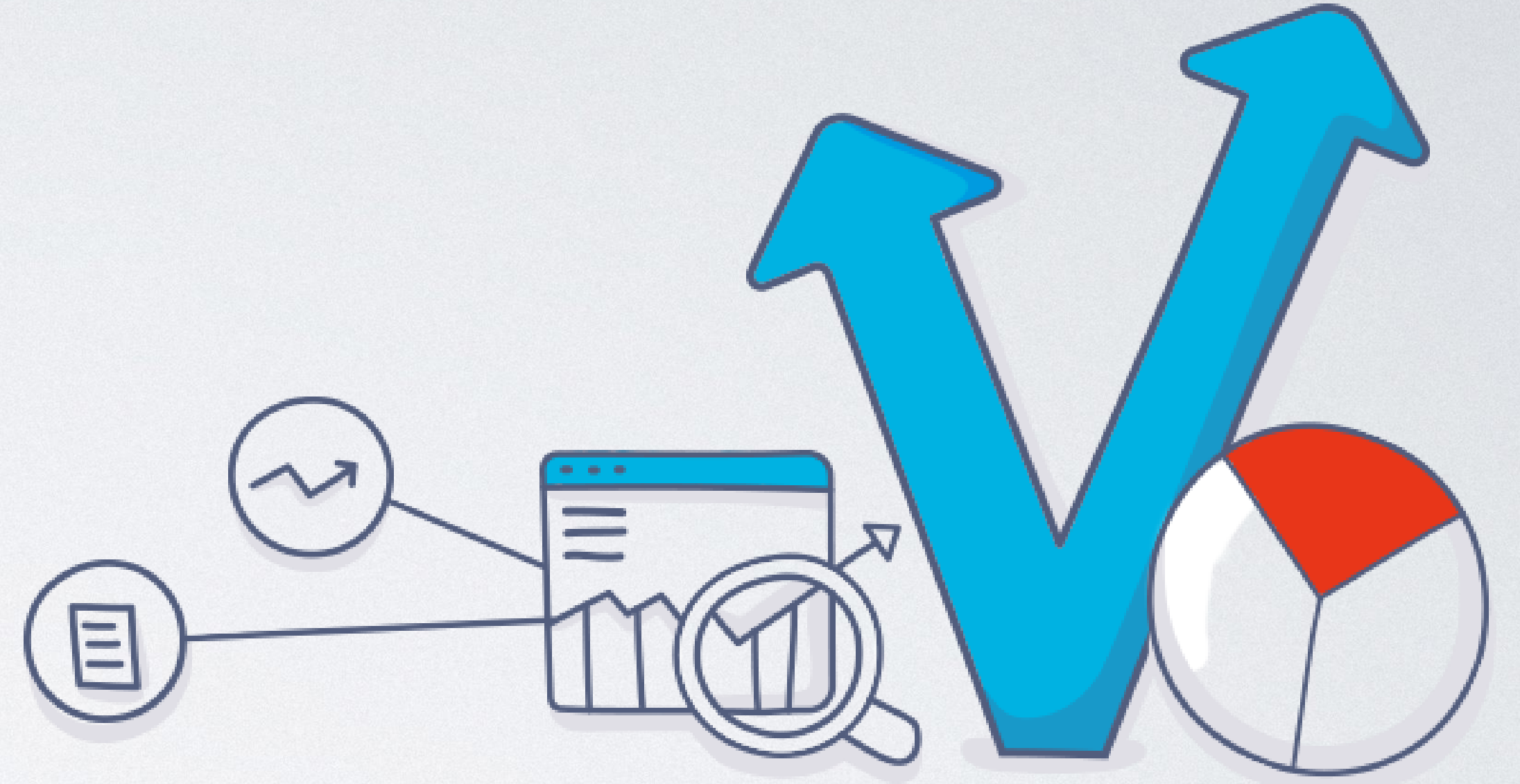

Varant Ne Değildir?

 #işvarant

- Varant vadesiz ürün **değildir!**
- Varant kaldıracı sabit olan ürün **değildir!**
- Fiyatı düşük varant ucuz **değildir!**
- Varant fiyatı dayanak varlık fiyatından, likiditesinden, oynaklığından bağımsız **değildir!**

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

Kaldıraç Kullanımı

Yatırımcı sermayesinin bir kısmı ile varantlarda işlem yapabildiği için parasının tümünü riske atmamış olmakla beraber varant için ödediği fiyat haricindeki parasını farklı yatırım araçlarında değerlendirme imkanını da korumaktadır.

Düşük Komisyon

Varant piyasasındaki işlem maliyetleri diğer piyasalara göre daha düşüktür.

Çift Yönlü İşlem

Piyasa hem yükselirken hem de düşerken yatırım yapabilirsiniz. Örneğin piyasada düşüş beklentiniz için satım varantlarını tercih edebilirsiniz.

Limitli Zarar Limitsiz Kar

Varantlar yatırımcıya hak sağlar, yükümlülük vermez. Elde edilecek kar piyasa fiyatına bağlı olarak sınırsızken zarar varant için ödenen fiyat ile sınırlı kalmaktadır.

Sınırlı Vade

Varantların vadesi sınırlı olduğu için varant yatırımcısının beklediği dayanak varlık hareketinin vade içinde gerçekleşmesi gerekir.

Azalan Zaman Değeri

Diğer bütün değişkenler aynı kalsa bile varantlar her geçen gün değerinden bir miktarını kaybeder. Bu kayıp vadeye kalan gün sayısı azaldıkça artarak büyür ve zaman değeri vade sonuna gelindiğinde biter.

Varant Türleri

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

ENDEKS

BIST 30

DAX

S&P 500

NASDAQ-100

DOW JONES

PAY

AKBNK

BIMAS

GUBRF

EREGL

KCHOL

⋮

SISE

TUPRS

DÖVİZ

EUR/USD

EMTİA

ALTIN

GÜMÜŞ

PETROL

PAMUK

BAKIR

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

Yükseleceğini Bekliyorum ▲

Düşeceğini Bekliyorum ▼

ALIM VARANTLARI

Yatırımcıya vadede dayanak varlığı **alma** hakkı vermektedir. Dayanak varlığın vade sonu değeri kullanım fiyatından **büyük olması** durumunda kullanım gerçekleşir.

SATIM VARANTLARI

Yatırımcıya vadede dayanak varlığı **satma** hakkı vermektedir. Dayanak varlığın vade sonu değeri kullanım fiyatından **düşük** olması durumunda kullanım gerçekleşir.

Örnek: Vade sonuna kadar beklenirse

- Garanti Bankası (GARAN) üzerine bir **ALIM** varantı
- Vade = 1 ay
- Kullanım Fiyatı = 100,00TL
- Çarpan= 0,2
- Bu varantın GARAN 80,00 TL seviyesindeyken bugün **0,28TL** olduğunu varsayalım.
- Varant sahibinin bir ay sonra 100,00TL'den 0,2 (1/5) GARAN hissesi **alma** hakkı vardır.
- Yatırımcının sermaye riski 0,28TL'lik varant primiyle **sınırlıdır**.
- **Çarpan**, bir varantın kaç adet dayanak varlık almaya veya satmaya hak verdiğini gösterir.
- **Başabaş noktası**, vade sonunda yatırımcının kâr elde etmeye başladığı dayanak varlık fiyatıdır.
- Vade sonunda GARAN spot fiyatı 100,00TL'nin **üzerindeyse**, ihraççı varant sahibine spot ve kullanım fiyatı arasındaki farkı * 0,2 TL öder.
- Vade sonunda GARAN 103,00TL ise, ihraççı varant başına $(103,00 - 100,00) * 0,2 = \mathbf{0,60TL}$ öder.
- Yatırımcının net kazancı = $0,60 - 0,28 = \mathbf{0,32TL}$ olur.
- Vade sonunda GARAN spot fiyatı 100,00TL **veya altında** ise, varant **değersiz** olarak itfa olur.
- Yatırımcının **başabaş noktası** $100,00 + (0,28 * 5) = 101,40TL$ 'dir.

Örnek: Vade sonuna kadar beklenirse

- Garanti Bankası (GARAN) üzerine bir **SATIM** varantı
- Vade = 1 ay
- Kullanım Fiyatı = 70,00TL
- Çarpan= 0,2
- Bu varantın GARAN 80,00 TL seviyesindeyken bugün **0,18TL** olduğunu varsayalım
- Varant sahibinin bir ay sonra 70,00TL'den 0,2 (1/5) GARAN hissesi **satma** hakkı vardır.
- Yatırımcının sermaye riski 0,18TL'lik varant primiyle **sınırlıdır.**
- **Çarpan**, bir varantın kaç adet dayanak varlık almaya veya satmaya hak verdiğini gösterir.
- **Başabaş noktası**, vade sonunda yatırımcının kâr elde etmeye başladığı dayanak varlık fiyatıdır.
- Vade sonunda GARAN spot fiyatı 70,00TL'nin **altındaysa**, ihraççı varant sahibine spot ve kullanım fiyatı arasındaki farkı * 0,2 TL öder.
- Vade sonunda GARAN 68,00TL ise, ihraççı varant başına $(70,00-68,00)*0,2 = \mathbf{0,40TL}$ öder.
- Yatırımcının net kazancı = $0,40-0,18 = \mathbf{0,22TL}$ olur.
- Vade sonunda GARAN spot fiyatı 70,00TL **veya üzerinde** ise, varant **değersiz** olarak itfa olur.
- Yatırımcının **başabaş noktası** $(70,00- 0,18*5) = 69,10TL$ 'dir.

Örnek: Vade içinde satılırsa

- Garanti Bankası (GARAN) üzerine bir **ALIM** varantı
- Vade = 1 ay
- Kullanım Fiyatı = 100,00TL
- Çarpan= 0,2
- Bu varantın GARAN 80,00 TL seviyesindeyken bugün **0,28 TL** olduğunu varsayalım.
- Varant sahibinin bir ay sonra 100,00TL'den 0,2 (1/5) GARAN hissesi **alma** hakkı vardır.
- Yatırımcının sermaye riski 0,28TL'lik varant primiyle **sınırlıdır**.
- **Çarpan**, bir varantın kaç adet dayanak varlık almaya veya satmaya hak verdiğini gösterir.
- **Başabaş noktası**, vade sonunda yatırımcının kâr elde etmeye başladığı dayanak varlık fiyatıdır.
- 5 gün sonra yatırımcının beklentisi gerçekleşiyor ve GARAN fiyatı **85,00** seviyesine yükseliyor: Varant fiyatı da **0,41TL**'ye yükseliyor.
- Varant başına yatırımcının net kazancı = $0,41 - 0,28 = 0,13\text{TL}$ olur.

Örnek: Vade içinde satılırsa

- Garanti Bankası (GARAN) üzerine bir **SATIM** varantı
- Vade = 1 ay
- Kullanım Fiyatı = 70,00TL
- Çarpan= 0,2
- Bu varantın GARAN 80,00 TL seviyesindeyken bugün **0,18TL** olduğunu varsayalım
- Varant sahibinin bir ay sonra 70,00TL'den 0,2 (1/5) GARAN hissesi **satma** hakkı vardır.
- Yatırımcının sermaye riski 0,18TL'lik varant primiyle **sınırlıdır.**
- **Çarpan**, bir varantın kaç adet dayanak varlık almaya veya satmaya hak verdiğini gösterir.
- **Başabaş noktası**, vade sonunda yatırımcının kâr elde etmeye başladığı dayanak varlık fiyatıdır.
- 5 gün sonra yatırımcının beklentisi gerçekleşiyor ve GARAN fiyatı **76,00** seviyesine düşüyor: Varant fiyatı da **0,29TL**'ye yükseliyor.
- Varant başına yatırımcının net kazancı = $0,29 - 0,18 = 0,11\text{TL}$ olur.

Varantlar Nasıl İsimlendirilir?

 #işvarant

- Varantlarda **Kısa Kod**: BIST'te işlem gören varantların kısa kodları **5** haneden oluşur.

- * Tür hanesi 'A' ile 'O' arasındaysa : alım varantı
Tür hanesi 'P' ile 'Z' arasındaysa : satım varantı

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

Varantlar Nasıl İsimlendirilir?

 #işvarant

- Varantlarda **Uzun Kod**: BIST'te işlem gören varantların uzun kodları **32** haneden oluşur.

XU030 C 310524 13000.0 IYM 0.0001 N A

Dayanak varlık Varant türü Vade sonu Kullanım Fiyatı İhraççı Çarpan Uzlaşma şekli Tip

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

Varant Fiyatı Neye Bağlıdır?

İŞ YATIRIM İŞ VARANT

Varant Fiyatı Neye Bağlıdır?

 #işvarant

- Varantın daha fazla kara geçme ihtimali artarsa varantın değeri artar, ihtimali azalırsa varantın değeri düşer.
- Bu ihtimali etkileyen 6 değişken vardır:

- Yatırımcıların uygun varant seçerken yukarıdaki değişkenlerden ilk dördüne daha çok dikkat etmesi gerekir. Faiz değişkeninin varant fiyatına etkisi genelde düşüktür.
- Değişkenlerin varant fiyatını nasıl etkilediğini internet sitesinde yer alan **<Varant Analiz>** ekranını kullanarak görebilirsiniz.

Varant Fiyatı Neye Bağlıdır?

 #işvarant

1. **Dayanak varlık fiyatı:** Dayanak varlık fiyatı değiştikçe varantın teorik değeri değişir.
2. **Kullanım fiyatı:** Varantın türüne göre alım ya da satım hakkı verdiği fiyat seviyesidir.
3. **Vadeye kalan gün sayısı:** Vadeye kalan gün sayısı azaldıkça belirsizlik azalacak, dayanak varlığın fiyatındaki olası değişim beklentileri sınırlanacak, varantın vade sonunda daha fazla ödeme ihtimali düşecek ve değeri de azalacaktır. Varant her gün sonunda değerinin bir kısmını yitirecektir.
4. **Örtük oynaklık:** Varant fiyatına etki eden parametrelerin en başında gelir. Örtük oynaklık belli vadede bir kıymette beklenen yani tahmin edilen oynaklığı ifade eder. Gerçekleşen oynaklık kıymetin halihazırda oluşmuş fiyatlarından hesaplanır, bu nedenle gerçekleşen oynaklıkla örtük oynaklık aynı değerde olmayabilir.
5. **Temettü:** Beklenen temettü varant fiyatını etkilemeyecektir. Ancak, beklenti dışında bir temettü gerçekleşirse varant fiyatları etkilenebilir.
6. **Faiz:** Taşıma maliyetine etkisi nedeniyle varant fiyatını etkiler.

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

Varant Fiyatı Neye Bağlıdır? | Değişkenlerin Fiyata Etkisi

#işvarant

		Alım Varantı Değeri	Satım Varantı Değeri
Dayanak Varlığın Fiyatı	 	 	
Kullanım Fiyatı	 	 	
Vadeye Kalan Gün Sayısı	 	 	
Örtük Oynaklık	 	 	
Temettü	 	 	
Faiz	 	 	
	İŞ YATIRIM 	İŞ VARANT	

Varantlar Hakkında Nasıl Daha Fazla Bilgi Sahibi Olabilirim?

 #işvarant

Varant Akademi

- Varantlarla ilgili İş Varant internet sitemizde bulunan **Varant Akademi** bölümünden ve İş Yatırım Youtube sayfamızdan eğitim videolarımızı takip edebilirsiniz.

Eğitim Videoları

Varant'a Başlarken

Varant Analiz Yöntemleri

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

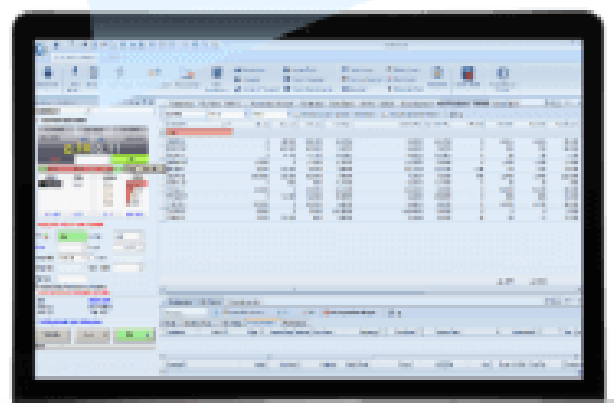

Varant Nasıl Alınır?

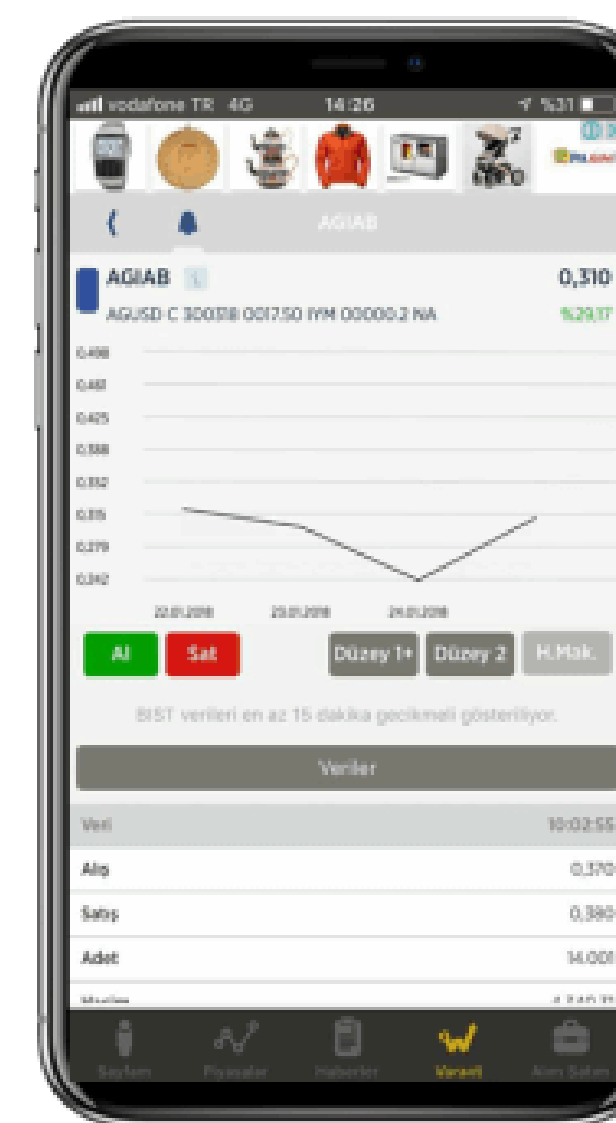
#işvarant

- Varantlar menkul kıymet olarak ihraç edilir. Teminat yatırmadan pay gibi doğrudan ürün alınıp satılarak işlem yapılabilir.
- Yatırım hesabınızın bulunduğu herhangi bir banka veya aracı kurumdan kolaylıkla varant işlemi yapabilirsiniz.

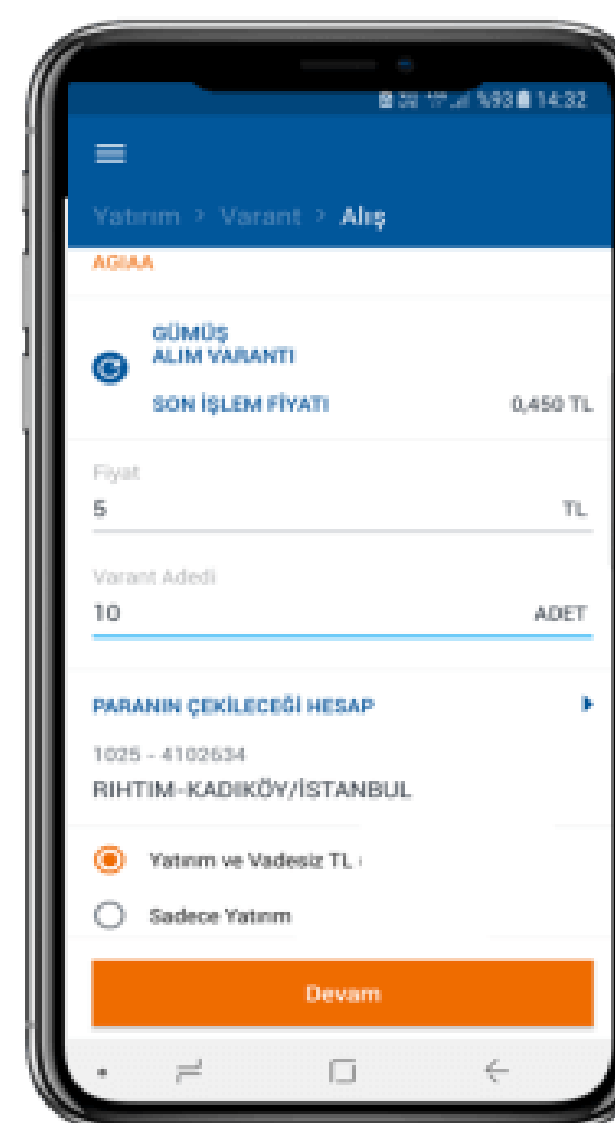
ARACI KURUM İŞLEM PLATFORMLARINDA

MATRIKS VE FOREKS UYGULAMALARINDA

BANKANIZIN İNTERNET ŞUBESİ VEYA MOBİL UYGULAMASINDA

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT

Varant piyasasını takip etmek artık çok daha kolay!

- İş Varant'ın mobil uygulaması ile: Üye olup varant piyasasını canlı verilerle ücretsiz takip edebilirsiniz.
- Demo hesabınız** ile varant piyasasındaki canlı verilerle işlem yapabilirsiniz.
- Akıllı varant filtresi ile dilediğiniz dayanak varlık için varantları karşılaştırabilir, stratejinize en uygun varantı kolayca bulabilirsiniz.
- Hesaplama araçlarını kullanarak detaylı **varant analizi** yapabilir, seçtiğiniz varantların hedef fiyatlarını görebilirsiniz.
- Varant Akademi** videolarını izleyerek varant piyasası ve işlem kurallarına dair merak ettiklerinizi kolayca öğrenebilirsiniz.

Katılımınız için teşekkür ederiz.

Sorularınız ve geri bildirimleriniz için
bize İş Varant Destek Hattı ve
sosyal medyadan ulaşabilirsiniz.

0 212 350 23 00
www.isvarant.com

 @isyatirim #işvarant #varantakademi

İŞ YATIRIM

İŞ VARANT